

Reglamento dėl naminių paukščių ir kalakutų laikymo reglamento pakeitimų projektas

Teisinis pagrindas: Nustatyta Žemės ūkio ir maisto ministerijos (data) pagal 2009 m. birželio 19 d. Įstatymo Nr. 97 dėl gyvūnų gerovės 8, 9, 19, 23 ir 24 skirsnius, plg. 2010 m. birželio 11 d. Karaliaus dekretą Nr. 814.

EEE nuoroda papildoma taip:

EEE susitarimo I priedo I skyriaus 9.1 skirsnio 13 punktas (Direktyva 2007/43/EB).

ELPA priežiūros institucijai buvo pranešta apie reglamentus pagal 2004 m. gruodžio 17 d. Įstatyme Nr. 101 nustatytus reikalavimus, susijusius su Europos pareiga pranešti apie technines taisykles (EEE konsultacijų aktas), ir II priedo XIX skyriaus Nr. 1 (Direktyva (ES) 2015/1535).

I

Daromi šie 2001 m. gruodžio 12 d. Reglamento Nr. 1494 dėl naminių vištų ir kalakutų laikymo pakeitimai:

Teisinis pagrindas išdėstomas taip:

Nustatyta Žemės ūkio ir maisto ministerijos 2001 m. gruodžio 12 d. pagal 2009 m. birželio 19 d. Įstatymo Nr. 97 dėl gyvūnų gerovės 5, 6, 7, 8, 9, 15, 19, 23, 24, 25 ir 38 skirsnius, plg. 2010 m. birželio 11 d. Karaliaus dekretą Nr. 814.

EEE nuorodos laukas išdėstomas taip:

EEE susitarimo I priedo I skyriaus 9.1 skirsnio 8 punktas. (Direktyva 1999/74/EB) ir Nr. 13. (Direktyva 2007/43/EB) ir I priedo I skyriaus 9.2 skirsnio 2 punktas (Direktyva 2002/4/EB).

3 skirsnis išdėstomas taip:

3 straipsnis. *Apibrėžtys*

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a. Veisliniai gyvūnai – naminės vištos, kurios yra 20 savaičių ir vyresnės, ir kalakutai, kurie yra 30 savaičių ar vyresni, laikomi perinti skirtiems kiaušiniams dėti.
- b. Tinkamas naudoti plotas – bet kuriuo metu gyvūnams prieinamas plotas, išskyrus lizdus.
- c. Vienadieniai paukščiukai ir kalakutų jaunikliai – jaunesni nei 72 valandų naminiai paukščiai ir kalakutai, kurie po išperinimo nebuvo lesinami.
- d. Mirtingumo per dieną koeficientas – per dieną nugaišusių viščiukų skaičius tarp paukščių, tuo pat metu atvežtų į vieną paukštidę, padalytas iš paukštidėje esančių viščiukų skaičiaus ir padaugintas iš 100. Į nugaišusių viščiukų skaičių įtraukiami dėl ligos ar kitų priežasčių nugaišę viščiukai.
- e. Laikytojas – gyvūno savininkas ir kiti asmenys, nuolat ar laikinai atstovaujantys prižiūrėtojai kasdien prižiūrint naminius paukščius.
- f. Laikymo tankis – bendras tuo pat metu esančių gyvūnų svoris, tenkantis vienam kvadratiniam metrui tinkamo naudoti patalpos ploto.
- g. Naminiai paukščiai – naminių vištų (*Gallus gallus*) ir kalakutų (*Meleagris gallopavo*) rūšies paukščiai.
- h. Naminių paukščių laikymo patalpos – lauko teritorijos, pastatai ir techninės priemonės, kuriose laikomi naminiai paukščiai.
- i. Pulkas – du ar daugiau paukščių, tuo pat metu esančių toje pačioje patalpoje.

- j. Gyvūnų tankis – tuo pat metu esančių paukščių skaičius, tenkantis vienam kvadratiniam metrui tinkamo naudoti patalpos ar narvo ploto.
- k. Chirurginė intervencija – odos ar kitų gyvū audinių perpjovimas ar pradūrimas, gyvū audinių sunaikinimas arba visos kūno dalies ar jos dalies pašalinimas.
- l. Broileriai – jaunesni nei 20 savaičių naminiai paukščiai, laikomi mėsai.
- m. Vištaitės – jaunesnės nei 20 savaičių naminės vištos, laikomos maistui ar perinimui skirtiems kiaušiniams dėti, ir jaunesni nei 30 savaičių kalakutai, laikomi perinti skirtiems kiaušiniams dėti.
- n. Vištos dedeklės – 20 savaičių ar vyresnės naminės vištos, laikomos žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti.

Naujas 4 a skirsnis išdėstomas taip:

4 a skirsnis. *Konsultacijos dėl gyvūnų gerovės*

Laikytojai, kuriems netaikomos 4 b skirsnyje nustatytos gyvūnų gerovės sistemos ir kurie laiko 50 ar daugiau naminių paukščių, užtikrina, kad veterinarijos gydytojas bent kartą per metus įvertintų paukščių gerovę ir teiktų konsultacijas dėl jos.

Naujas 4 b skirsnis išdėstomas taip:

4 b skirsnis. *Gyvūnų gerovės sistemos*

Laikytojai, kurie laiko

- a. 200 ar daugiau mėsai skirtų naminių paukščių ir kalakutų rūšies broilerių,
- b. 50 ar daugiau naminių paukščių arba kalakutų rūšies vištaičių ar jauniklių,
- c. 1 000 ar daugiau naminių paukščių rūšių vištų dedeklių, skirtų žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti,

yra susijęs su gyvūnų gerovės sistema.

Gyvūnų gerovės sistemoje bent jau nustatomi reikalavimai laikytojui:

- a. turėti žinių ir įgūdžių, susijusių su laikomų naminių paukščių gerove ir atitinkama auginimo rūšimi;
- b. užtikrinti savo gyvūnų ūkio išorės ir vidaus auditą;
- c. sudaryti susitarimą su veterinarijos gydytoju, kuris lankysis gyvūnų ūkyje ir vertins paukščių gerovę bei teiks konsultacijas dėl jos bent jau
 - a. du kartus per metus, kai laikomos mėsai skirtos naminės vištos arba kalakutai,
 - b. kaskart įvežant naminių paukščių ir kalakutų rūšies vištaites arba jauniklius (veislinius gyvūnus),
 - c. kaskart įvežant vištas dedekles, skirtas žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti,
 - d. vieną kartą per 12 mėnesių laikotarpį, kai laikomos vištaitės, skirtos žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti.

Be to, jei naminių paukščių ar kalakutų rūšys laikomos mėsai, gyvūnų gerovės sistemoje taip pat nustatomi reikalavimai, kad laikytojas dalyvautų kojų sveikatos programoje ir apskaičiuotų visų skerdziamų pulkų pėdų dermatito balus.

Be to, laikant vištaites ar vištas dedekles, skirtas žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti, ir laikant naminių paukščių ar kalakutų rūšies vištaites ar jauniklius, gyvūnų gerovės sistemoje taip pat nustatomi reikalavimai laikytojui:

- a. matuoti oro kokybę ir įvertinti dulkių kiekį, pakrato kokybę ir plunksnas;
- b. dalyvauti e. mokymosi kursuose apie paukščių žudymą.

Naujas 4 c skirsnis išdėstomas taip:

4 c skirsnis. *Gyvūnų gerovės planas*

Laikydamas naminius paukščius, laikytojas turi turėti rašytinį planą, kuriame nurodoma, kaip bus užtikrinta paukščių gerovė. Plane turi būti bent jau aprašyta:

- a. procedūros, reikalingos užtikrinti, kad kiekvienas, atsakingas už paukščių priežiūrą, būtų kompetentingas, susipažinęs su prastos gyvūnų gerovės požymiais ir žinotų, ką daryti, jei paukščiams pasireiškia prastos gyvūnų gerovės požymiai;
- b. kaip rūpinamasi sergančiais, sužeistais ar nusilpusiais paukščiais arba kai paukščiams pasireiškia prastos gerovės požymiai, įskaitant vertinimą, ar gydymas buvo sėkmingas, ar paukštis turi būti nužudytas;
- c. su paukščių žudymu susijusios procedūros, įskaitant didelių ligos protrūkių atveju;
- d. procedūros, kuriomis užtikrinama, kad paukščiai būtų prižiūrimi kritinėse situacijose, pavyzdžiui, kai laikytojas negali prižiūrėti paukščių arba ypatingomis aplinkybėmis.

Naujas 4 d skirsnis išdėstomas taip:

4 d skirsnis. *Dokumentai*

Kiekvieno naujai atvežto gyvūno atveju laikytojas raštu pateikia šią informaciją apie kiekvienoje patalpoje laikomus paukščius:

- a. atvežtų paukščių skaičių;
- b. naudojamo ploto dydį;
- c. atvežtą veislę arba hibridą;
- d. visus veterinarijos gydytojo pateiktus vertinimus ir patarimus;
- e. paukščių ligas ir sužalojimus, įskaitant galimas priežastis;
- f. bet kokių paukščių ligų ir sužalojimų gydymą;
- g. per kiekvieną patikrinimą aptiktų nugaišusių arba nužudytų paukščių skaičių;
- h. galimą paukščių, kurie nugaišta dėl natūralių priežasčių arba kurie turi būti nužudyti, nugaišimo arba nužudymo priežastį;
- i. paukščių, likusių pulke po to, kai paukščiai buvo atrinkti parduoti, paskersti arba nužudyti, skaičių.

Laikant kalakutus ir naminius paukščius mėšai, skerdyklos užregistruotas pėdų dermatito balas taip pat dokumentuojamas raštu.

Be to, laikant naminių paukščių rūšies vištaites arba vištas dedekles, skirtas žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti, ir naminių paukščių arba kalakutų rūšies vištaites arba jauniklius, matavimo rezultatai, įskaitant gerovės rodiklius ir visus įgyvendintus veiksmus, taip pat dokumentuojami raštu.

A, b ir c punktuose bei trečiame poskirsnyje nurodyta informacija registruojama atvežimo metu, g ir antrame poskirsnyje nurodyta informacija registruojama prireikus arba atliekant vertinimus ir matavimus, o e ir f punktuose nurodyta informacija registruojama nuolat. Visi šioje dalyje nurodyti dokumentai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus ir pateikiami Norvegijos maisto saugos tarnybai atliekant patikrinimus ar atliekant kitus tyrimus.

7 skirsnis išdėstomas taip:

7 skirsnis. *Naminių paukščių patalpos*

Naminių paukščių patalpos suprojektuojamos taip, kad:

- a. kiek įmanoma, patenkinami *paukščių* fiziniai ir psichiniai poreikiai, įskaitant jų elgesio poreikius;
- b. *paukščiai* gali atlikti įprastus judesius;
- c. tinkleliai ir kitos medžiagos narvuose yra geros konstrukcijos ir kokybės;
- d. yra nedidelė paukščių sužeidimo rizika, įskaitant jų atvežimo ir išvežimo metu;
- e. grindys, lakta ir kitos medžiagos nesukelia *paukščiams* diskomforto;
- f. lakta kuo mažiau trukdo *paukščiams* patekti į teritoriją;
- g. lengva atlikti kruopštų patikrinimą *ir tinkamai prižiūrėti visus paukščius*;
- h. *paukščiai* gali gauti kokybišką priežiūrą ir gydymą;
- i. *paukščiai* negali pasprukti.

Tame pačiame apibrėžtame ploto vienetė laikomi paukščiai turi būti vienodo amžiaus.

Naujas 9 skirsnio 3 poskirsnis išdėstomas taip:

Paukščiai neturėtų būti veikiami situacijų, kai kyla elektros smūgio pavojus. Tai netaikoma, kai lauke naudojamos būtinos gerai matomos elektrinės tvoros. Draudžiama patalpose turėti, naudoti ir montuoti laidus su įtampa, siekiant apriboti ar pakeisti paukščių elgesį.

Dabartinis 9 skirsnio 3 poskirsnis tampa nauju ketvirtu poskirsniumi.

Naujas 9 skirsnis išdėstomas taip:

9 a skirsnis. *Lakta*

Ši nuostata taikoma visai naminių vištų produkcijai, išskyrus broilerius.

Paukščiai turi turėti prieigą prie laktų, ant kurių jie gali nutūpti ilsėtis. Visiems paukščiams turi būti įmanoma tupėti vienu metu.

Laktos neturi turėti aštrių kraštų ir turi būti tinkamos paukščių rūšiai ir dydžiui. Laktos turi būti suprojektuotos taip, kad pėda galėtų gerai sukibti su lakta. Laktos turi būti išdėstytos tokiame aukštyje nuo grindų, kad paukščiai pajustų, jog jie yra aukščiau ir galėtų stebėti, kas vyksta ant grindų. Reikalavimas dėl aukštos padėties netaikomas patobulintiems narvams.

Laktos neturi būti išdėstytos taip, kad kliudytų paukščiams judėti pakrato plote, arba taip, kad būtų galima užteršti lesalą ir vandenį.

Vištoms dedeklėms taikomi toliau nurodyti papildomi reikalavimai. Vienai vištai turėtų tekti ne mažiau kaip 15 cm laktos. Jei naudojamos laisvo laikymo sistemos, laktos neturi būti išdėstytos virš pakrato ploto. Horizontalus atstumas tarp laktų turi būti ne mažesnis kaip 30 cm, o horizontalus atstumas tarp laktos ir sienos – bent 20 cm.

Iki 2027 m. sausio 1 d. išbandyti įvairūs laktų sprendimai gali būti laikomi tinkamomis laktomis naminiams paukščiams iš perinti skirtų kiaušinių ir perinti skirtų pulkų, kuriuos sudaro veisliniai motininiai gyvūnai arba vištaitės, skirtos žmonėms vartoti skirtiems kiaušiniams dėti, su sąlyga, kad įtaisai yra tinkami ir patogūs paukščiams perėti.

10 skirsnis išdėstomas taip:

10 skirsnis. *Klimatas*

Temperatūra ir oro kokybė pritaikomos prie *paukščių* poreikių. *Paukščiai* laikomi sausose ir nuo skersvėjų apsaugotose patalpose. *Dulkių kiekis neturi būti toks didelis, kad labai pablogėtų paukščių gerovė. Dujų lygis ore neturi daryti reikšmingo poveikio paukščiams. Amoniakų ir anglies dioksido koncentracija, išmatuota paukščių galvų aukštyje, neturi viršyti atitinkamai 20 ppm ir 3 000 ppm. Laikytojas privalo turėti rašytines procedūras ir jų laikytis, siekiant užtikrinti, kad kritinės ribos nebūtų viršytos, o viršijus ribas būtų imtasi veiksmų. Matavimų rezultatai ir visi įgyvendinti veiksmai dokumentuojami.*

11 skirsnis išdėstomas taip:

11 skirsnis. *Su klimatu susijusios vėdinimo ir signalizacijos sistemos*

Vėdinimo ir mėšlo tvarkymo sistemos projektuojamos, eksploatuojamos ir prižiūrimos taip, kad neatsirastų nepalankios dujų koncentracijos.

Jei gyvenamasis plotas nėra pakankamai natūraliai vėdinamas, jame turėtų būti įrengta:

- a. mechaninė vėdinimo sistema, užtikrinanti tinkamą oro cirkuliaciją;
- b. rankinis avarinis vėdinimas, kuris gali būti naudojamas kartu su mechanine vėdinimo sistema;
- c. darbinė signalizacijos sistema, kuri įspėja apie elektros energijos tiekimo sutrikimus ir pernelyg aukštą arba žemą temperatūrą.

Signalizacijos sistema įspėja asmenis, kurie žino, kokių veiksmų reikia imtis mechaninei vėdinimo sistemai sugedus. Nutrūkus elektros energijos tiekimui, signalizacijos sistema turi toliau veikti. Pavojaus signalas turėtų būti išbandytas bent kartą per savaitę, siekiant užtikrinti, kad jis veiktų, ir būtų kuo greičiau nustatyti bei pašalinti bet kokie gedimai. Atlikti bandymai dokumentuojami.

17 skirsnio 2 poskirsnis išdėstomas taip:

Turi būti pakankamai lesimo ir gėrimo vietų. Visi *paukščiai* turi turėti galimybę lengvai prieiti prie vandens ir lesalo. Jei *paukščiai* neturi laisvos prieigos prie lesalo, turi būti pakankamai vietos visiems *paukščiams* lesti tuo pat metu. *Paukščiai visada* turi turėti laisvą prieigą prie geros kokybės geriamojo vandens. Visi *paukščiai* turi turėti prieigą prie bent dviejų gėrimo vietų. *Gėrimo vietos* turi būti suprojektuotos ir prižiūrimos taip, kad vandens švaistymas būtų kuo mažesnis.

Naujas 17 skirsnio 3 poskirsnis išdėstomas taip:

Vištaitės ir veislinius gyvūnus, vežamus iš vieno naminių paukščių ūkio į kitą, gavėjas lesina per 24 valandas nuo to laiko, kai paskutinį kartą juos lesino tiekėjas. Jei paukščiai įpratę lesti du ar daugiau kartų per dieną, paukščiai lesinami per 12 valandų. Paukščių pakrovimo ir iškrovimo laikas neįtraukiamas į šio poskirsnio antrame sakinyje nurodytą 12 valandų skaičių. Paukščiai turi turėti galimybę lengvai rasti lesalo ir vandens atvykę į gavėjo patalpą.

Naujas 17 a skirsnis išdėstomas taip:

17 a skirsnis. *Pakratas ir dulkių vonelės*

Paukščiai turi turėti prieigą prie pakrato. Pakratas turi būti pagamintas iš birios medžiagos, pavyzdžiui, smėlio, žvyro, medienos skiedrų, šiaudų ar durpių, kuri skatina paukščius kapoti snapu ir kapstyti. Pakrato paviršius turi būti sausas, o visas pakrato sluoksnis turi būti pakankamai sausas, kad paukščiai juo naudotųsi ir galėtų tai daryti nepatirdami jokių nepatogumų. Naujas pakratas naudojamas kaskart atvežus naujus naminius paukščius.

Visas naudingasis plotas, skirtas kalakutams ir broileriams, turi būti padengtas pakratu.

Be to, paukščiai turi turėti galimybę gauti pakankamą kiekį medžiagos, tinkamos dulkių vonelėms.

Narvuose laikomiems paukščiams dulkių vonelė išdėstoma ir projektuojama taip, kad visi narve esantys paukščiai dieną galėtų naudotis dulkių vonelė ir iš jos nepatektų jokių medžiagų. Paukščiai turi turėti galimybę prisiliesti prie medžiagos, kai maudosi dulkėse.

Naujas 17 b skirsnis išdėstomas taip:

17 b skirsnis. *Pagerinta gyvenamoji aplinka*

Be 9 a ir 17 a skirsniuose nustatytų reikalavimų, visi paukščiai turi turėti galimybę naudotis įvairiomis tinkamomis medžiagomis, skirtomis paukščiams suteikti energijos ir paskatinti juos natūraliai elgtis, pavyzdžiui, tyrinėti, veikti, žaisti, ieškoti lesalo, čiulbėti ir ilsėtis, taip pat leisti laiką aukštai. Naudojamos medžiagos *turi* būti pritaikytos atsižvelgiant į paukščių amžių ir konkrečius poreikius, pavyzdžiui, platformos broileriams ir kalakutams.

19 skirsnis išdėstomas taip:

19 skirsnis. *Tvarkymas*

Naminiai *paukščiai* gaudomi ir kitaip su jais elgiamasi labai atsargiai, kad jie nebūtų *sužaloti* ar be reikalo išgąsdinti. Paukščius išimant iš narvų, *jie prilaikomi* po krūtinkauliu arba kitu būdu, kad nebūtų pažeisti sparnai ar kitos kūno dalys.

Naminių paukščių negalima *kelti* ar nešti už vienos kojos. Nešimo atstumas turėtų būti *kiek įmanoma* mažesnis. *Paukščiai nešami taip, kad nešimo būdas atitiktų jų dydį ir svorį.*

Vienu metu galima nešti tik vieną kalakutą. Kalakutai turi būti nešami galvomis į viršų, išskyrus tą akimirką, kai jie pakeliami. Kalakutai iki 14 savaičių amžiaus turi būti nešami laikant už abiejų kojų arba laikant prie nešiotjo ir prilaikomi nešiotjo kūno ir rankos. Vyresni nei 14 savaičių kalakutai arba priklausantys pulkui, kurio vidutinis vieno paukščio svoris didesnis nei 10 kg, nešami laikant už abiejų kojų ir prilaikant vieno sparno šaknį.

20 skirsnis išdėstomas taip:

20 skirsnis. *Higiena*

Naminių paukščių patalpose turi būti užtikrintas geras higienos lygis. Patalpos valomos ir dezinfekuojamos prieš kiekvieną *paukščių atvežimą*. Lauko zonose turi būti įrengtas drenažas, kad jos netaptų *purvinos*.

Negyvi paukščiai turi būti šalinami kasdien.

21 skirsnis išdėstomas taip:

21 skirsnis. *Chirurginės intervencijos ir draudimas pašalinti kūno dalis*

Naminiam paukščiams chirurginės intervencijos neatliekamos, išskyrus atvejus, kai tai būtina siekiant iširti paukščio ligą ar sužalojimą, užkirsti tam kelią ar gydyti. Atliekant visas intervencijas atsižvelgiama į paukščių funkcinį gebėjimą ir gyvenimo kokybę. Tačiau iki 2030 m. sausio 1 d. gaidžiams vis dar bus leidžiama pašalinti išorinį uodegos galo sąnarį, kad būtų išvengta vištų sužeidimo.

Visas su naminiais paukščiais susijusias procedūras veterinarijos gydytojas atlieka švelniu veterinarinėje medicinoje pripažintu metodu. Paukščiams suteikiama būtina anestezija ir pakankamos trukmės nuskausminimas.

25 skirsnis išdėstomas taip:

25 skirsnis. *Su laisvo laikymo sistemomis susiję reikalavimai*

Vištų dedeklių laisvo laikymo sistemose turi būti:

- a. ne daugiau kaip devynios vištos viename m² naudojamo ploto, kuriuo gali naudotis vištos;

- b. *lizdai, tinkami kiaušiniams dėti, kurių paviršius nėra tinklas*. Kiekvienoms septynioms vištoms turi būti bent vienas atskiras lizdas arba bent 1 m² lizdo ploto 120 vištų, jei naudojami bendri lizdai;
- c. ne mažiau kaip 250 cm² ploto vienai vištai, pakratas užima ne mažiau kaip trečdalį grindų paviršiaus;
- d. *lesyklos, kuriomis vištos gali netrukdomai naudotis*, ir kuriose vienai vištai tenka ne mažiau kaip 10 cm ploto, jei lesyklos yra linijinės, arba ne mažiau kaip 4 cm ploto, jei lesyklos yra apvalios;
- e. *girdyklos, kuriomis vištos gali netrukdomai naudotis*, ir kuriose vienai vištai tenka ne mažiau kaip 2,5 cm ploto arba ne mažiau kaip 1 cm ploto, jei girdyklos yra apvalios. Jei naudojamos girdyklės su speneliais arba gertuvės, dešimčiai vištų turi būti bent viena girdyklė su speneliais arba vandens spenelis;
- f. *substratas aptvaruose, suprojektuotas taip, kad tinkamai palaikytų kiekvieną į priekį nukreiptą kiekvienos kojos nagą*.

26 skirsnis išdėstomas taip:

26 skirsnis. *Papildomi reikalavimai paukštidėms*

Gamybos sistemose, kuriose vištos dedeklės gali laisvai judėti iš vieno aukšto į kitą,

- a. *turi būti ne daugiau kaip keturi aukštai*,
- b. *turi būti ne mažesnis kaip 45 cm atstumas tarp kiekvieno aukšto*,
- c. *lesinimo ir girdymo sistemos turi būti išdėstytos taip, kad visos vištos turėtų vienodas galimybes jomis naudotis*,
- d. *aukštai turi būti įrengti taip, kad išmatos nepatektų į žemiau esančius aukštus*.

29 skirsnis išdėstomas taip:

29 skirsnis. *Su pagerintais narvais susiję reikalavimai*

Neleidžiama steigti naujų dedeklių vištų ūkių, kuriuose naudojami pagerinti narvai, arba įrengti naujus pagerintus narvus esamuose dedeklių vištų ūkiuose.

Pagerintuose vištų dedeklių narvuose turi būti:

- a. ne mažiau kaip 850 cm² narvo ploto vienai vištai, iš kurių ne mažiau kaip 675 cm² turi būti tinkamas naudoti plotas. Tinkamo naudoti ploto plotis turi būti ne mažesnis kaip 30 cm, aukštis – ne mažesnis kaip 45 cm, o nuolydis – ne didesnis kaip 14 %. Už tinkamo naudoti ploto ribų aukštis turi būti ne mažesnis kaip 20 cm. Kiekvieno narvo bendras plotas turi būti ne mažesnis kaip 2 000 cm²;
- b. *lizdai, tinkami kiaušiniams dėti, kurių paviršius nėra tinklas*. Lizdų skaičius ir lizdų dydis pritaikomi prie pulko dydžio;
- c. *lesyklos, prie kurių galima netrukdomai prieiti ir kuriose vienai vištai tenka ne mažiau kaip 12 cm ploto*;
- d. *tinkama gėrimo sistema, atitinkanti grupės dydį. Jei naudojamos girdyklės su speneliais arba gertuvės, kiekvienai vištai turi būti bent viena girdyklė su speneliais arba gertuvė*;
- e. *nagų trumpinimo įtaisas, kuriuo užtikrinama, kad vištų nagai nenusidėvėtų ir neužaugtų per ilgi*. Nagų trumpinimo įtaisas pakeičiamas, kai poveikis tampa pernelyg ribotas;
- f. *ne daugiau kaip 5,5 vištos viename m³ kambario tūrio*.

Tarp narvų eilių turi būti bent 90 cm pločio koridorius. Tarp grindų ir apatinio aukšto narvų turi būti ne mažesnis kaip 35 cm atstumas.

2023 m. rugsėjo 15 d. redakcija

VII skyrius. Su veislinių gyvūnų laikymu susijusios specialios nuostatos

30 skirsnio 2 poskirsnis išdėstomas taip:

Mėsai skirtų veislinių naminių paukščių atveju *gyvūnų tankis* turi būti ne daugiau kaip septyni gyvūnai *viename* m². Jei ne visi paukščiai gali normaliai judėti ir normaliai elgtis, gyvūnų tankis *turi* būti atitinkamai sumažintas.

30 skirsnio 3 poskirsnis panaikinamas.

Dabartinis 30 skirsnio 4 poskirsnis tampa nauju 3 poskirsnium.

31 skirsnis išdėstomas taip:

31 skirsnis. Su narvais susiję reikalavimai

Draudžiama įrengti naujas patalpas, kuriose veisliniams gyvūnams laikyti naudojami pagerinti narvai, arba įrengti naujus pagerintus narvus veisliniams gyvūnams laikyti.

Naminių vištų dedeklių veislių ir mėsinų veislių veisliniams gyvūnams taikomi tie patys reikalavimai, kurie taikomi vištoms dedeklėms, laikomoms pagerintuose narvuose. Mėsai skirtų veislinių gyvūnų atveju *gyvūnų tankis* turi būti ne daugiau kaip šeši gyvūnai *viename* m². Jei ne visi paukščiai gali normaliai judėti ir normaliai elgtis, gyvūnų tankis *turi* būti atitinkamai sumažintas.

Narvai turi būti pakankamai aukšti, kad paukščiai galėtų poruotis be pavojaus susižeisti.

32 skirsnis išdėstomas taip:

32 skirsnis. Kalakutų laikymo reikalavimai

Veislinių kalakutų atveju gyvūnų tankis neturi viršyti keturių vištų viename m² ir dviejų kalakutų viename m². Jei ne visi paukščiai gali normaliai judėti ir normaliai elgtis, gyvūnų tankis turi būti atitinkamai sumažintas.

VIII skyrius išdėstomas taip:

VIII skyrius. Su naminių vištačių laikymu susijusios specialios nuostatos

33 skirsnis išdėstomas taip:

33 skirsnis. Su laikymu laisvo laikymo sistemose susiję reikalavimai

Kai *naminės vištaitės* laikomos laisvai, *gyvūnų tankis* neturi viršyti 15 paukščių *viename* m² nuo 12 savaičių amžiaus ir 12 paukščių *viename* m² nuo 17 savaičių amžiaus. Ši nuostata gali būti netaikoma socializacijos dedeklių patalpose tikslais.

Laikant daugiaaukštėse sistemose, *gyvūnų tankis* neturi viršyti 24 paukščių *viename* m² tinkamo naudoti ploto nuo penkių savaičių amžiaus ir iki 16 savaičių amžiaus. Auginant po 16 savaičių, *gyvūnų tankis* turi būti ne didesnis kaip 22 paukščiai *viename* m² tinkamo naudoti ploto.

Jei ne visi paukščiai gali normaliai judėti ir normaliai elgtis, gyvūnų tankis turi būti atitinkamai sumažintas.

34 skirsnis išdėstomas taip:

34 skirsnis. *Su laikymu narvuose susiję reikalavimai*

Draudžiama steigti naujus vištaičių ūkius, kuriuose naudojami pagerinti narvai, arba įrengti naujus pagerintus narvus įsitvirtinusiuose vištaičių ūkiuose.

Kai vištaitės laikomos narvuose, gyvūnų tankis turi būti ne didesnis kaip 28 paukščiai viename m² po penkių savaičių amžiaus ir neviršyti 15 paukščių viename m² po 17 savaičių amžiaus. Jei ne visi paukščiai gali normaliai judėti ir normaliai elgtis, gyvūnų tankis turi būti atitinkamai sumažintas.

Paukščiai, kurie vėliau, kai taps veislinėmis vištomis arba vištomis dedeklėmis, bus laikomi laisvo laikymo sistemose, nelaikomi narvuose.

Naujas 34 b skirsnis išdėstomas taip:

34 b skirsnis. *Veislininkystės sistemos ir vištaitės laikančių laikytojų pranešimai*

Veisliniai gyvūnai ir vištos dedeklės laikomi tos pačios rūšies laikymo sistemoje kaip ir vištaitės.

Veisti skirtas vištas laikantys laikytojai ne vėliau kaip pristatymo metu informuoja kiaušinių gamintoją apie vištų laikymo sistemą, rasę ar hibridą, paukščių skaičių, išperinimo datą, veislinių gyvūnų gaištamumą, sveikatos būklę, skiepijimo būklę ir medicininį gydymą.

35 a skirsnis išdėstomas taip:

35 a skirsnis. *Laikymo tankis*

Įprastas broilerių laikymo tankis yra ne didesnis kaip 25 kg/m².

Broilerių augintojai, galintys dokumentais patvirtinti, kad viščiukų kojų sveikata yra gera, remdamiesi pėdų pagalvėlių dermatito rezultatais, gali padidinti laikymo tankį pagal šio reglamento 35 b skirsnį. Tačiau neleidžiamas didesnis nei 36 kg/m² laikymo tankis. Be to, siekiant didesnio kaip 34 kg/m² laikymo tankio, taip pat turi būti laikomasi 2 ir 3 prieduose nustatytų reikalavimų.

Norvegijos maisto saugos tarnyba gali suteikti leidimą laikinai pažeisti didžiausią laikymo tankį esant nenumatytoms aplinkybėms, dėl kurių vėluojama pristatyti gyvūnus į skerdyklą.

35 b skirsnis išdėstomas taip:-

35 b skirsnis. *Broilerių pėdų sveikatos programa*

Pėdų sveikatos programa grindžiama broilerių pėdų dermatito vertinimu skerdimo metu, o vėliau skirstoma į tris klases:

0 klasė. Jokių požymių

1 klasė. Lengvas sužalojimas, nedideli pažeidimai

2 klasė. Sunkus sužalojimas, sunkūs pažeidimai

Pėdų pagalvėlių dermatito balai apskaičiuojami pagal pirmame poskirsnyje pateiktą klasifikaciją ir skirstomi į A, B ir C lygius.

Programos pradžioje reikia paeiliui tris kartus įvežti paukščių, kuriems nustatytas A lygis, kad didžiausias tankis padidėtų nuo 34 iki 36 kg. Augintojai, kurie prieš pat programos pradžią gali dokumentais pagrįsti tris paeiliui įvežtus A tipo paukščius, gali iš karto padidinti didžiausią tankį nuo 34 iki 36 kg. Vėliau pasiektas lygis turi įtakos tankiui taip:

Didžiausias tankis	leistinas	Pasiektas lygis	Pasekmės kitam atvežimui
Nuo 25 iki 33 kg imtinai		Vienas atvežimas su A	Padidinimas ne daugiau

		kaip 2 kg
Nuo 34 iki 36 kg imtinai	Trys atvežimai su A iš eilės	Padidinimas ne daugiau kaip 2 kg
Nuo 25 iki 36 kg imtinai	Vienas atvežimas su B	Sumažinimas 3 kg
	Išimtis: atvežimas su B vykdomas po keturių atvežimų su A iš eilės	Pasikeitimo nėra
Nuo 25 iki 36 kg imtinai	Vienas atvežimas su C	Sumažinimas 5 kg

Jei dėl aplinkybių, kurių gamintojas negali kontroliuoti, vienam atvežimui taikoma aukšta klasifikacija, Norvegijos maisto saugos tarnyba, gavusi prašymą, gali nuspręsti, kad pasiektas lygis nesumažins tankio vėlesniame atvežimo etape.

35 c skirsnis išdėstomas taip:

35 c skirsnis. *Specialūs dokumentai, skirti broileriams, kurių tankis yra nuo 34 kg/m² (imtinai)*

Jei viščiukų tankis neviršija 34 kg/m² imtinai, be 4 d skirsnyje nurodytos informacijos, dokumentuojami ir 2 bei 3 prieduose nurodyti reikalavimai.

37 skirsnis išdėstomas taip:

37 skirsnis. *Kalakutų pėdų sveikatos programa*

Pėdų sveikatos programa grindžiama kalakutų pėdų pagalvėlių dermatito įvertinimu skerdimo metu, o vėliau skirstoma į keturias klases:

0 klasė. Jokių požymių

1 klasė. Lengvas sužalojimas

2 klasė. Sunkus sužalojimas, mažiau nei 50 % pėdos pagalvėlės dermatito ploto

3 klasė. Sunkus sužalojimas, daugiau nei 50 % pėdos pagalvėlės dermatito srities.

Jei sunkiai sužalojama mažiau nei 50 % pėdos pagalvėlės dermatito ploto, bet taip pat sunkiai sužalojamas vienas ar daugiau pirštų, pėdos pagalvėlės dermatitas priskiriamas 3 klasei.

Pėdų pagalvėlių dermatito balai apskaičiuojami pagal pirmame poskirsnyje pateiktą klasifikaciją ir skirstomi į A, B, C ir D lygius.

Gyvūnų tankis atvežant vienadienius kalakutų jauniklius koreguojamas taip, kaip nurodyta toliau, atsižvelgiant į ankstesnio atvežimo metu pasiektą pėdų dermatito balą:

Lygis	Balas (vidutinis visų paskerstų kalakutų pėdų pagalvėlių dermatito balas)	Vienadienių kalakutų jauniklių tankis/m ² vėlesnio atvežimo metu
A	150–179	4,6
B	180–209	4,5
C	210–239	4,4
D	240 arba daugiau	4,3

Jei dėl aplinkybių, kurių gamintojas negali kontroliuoti, vienam atvežimui taikoma aukšta klasifikacija, Norvegijos maisto saugos tarnyba, gavusi prašymą, gali nuspręsti, kad gautas rezultatas nesumažins tankio vėlesniame atvežimo etape.

XI skyrius išdėstomas taip:

XI skyrius. Administracinės nuostatos

2023 m. rugsėjo 15 d. redakcija

3 priedo 1 ir 2 skirsniai išdėstomi taip:

1. Jei laikymo tankis yra nuo 34 kg/m^2 imtinai, laikytojas užtikrina, kad bandos lydimuosiuose dokumentuose būtų pateikta ši informacija: dienos mirtingumo rodiklis, *bendras dienos mirtingumas per visą atvežimo laikotarpį*, pagrįstas *laikytojo* skaičiavimais, ir rasė arba hibridas, iš kurių sudaryta banda.
2. Prižiūrint Norvegijos maisto saugos tarnybai, skerdykla registruoja 1 punkte nurodytą informaciją ir į skerdyklą atvežtų nugaišusių gyvūnų skaičių, nurodydama gamintoją ir ūkį (paukštidę). Tikrinamas duomenų ir *bendro visos atvežtos bandos paros mirtingumo rodiklio* patikimumas, atsižvelgiant į paskerstų gyvulių skaičių ir negyvų gyvulių, atvežtų į skerdyklą, skaičių.

II

Šie pakeitimai įsigalioja nedelsiant.

PROJEKTAS